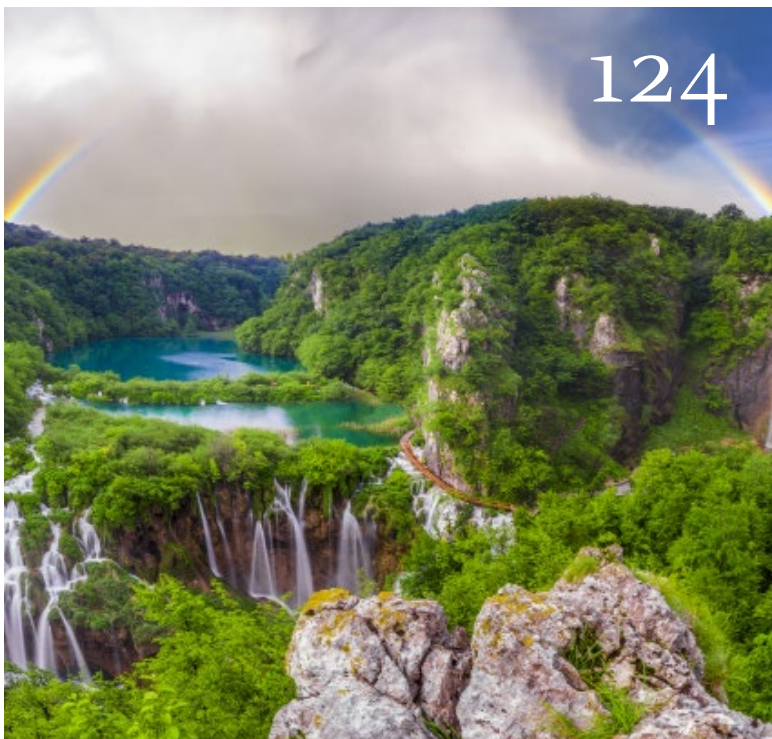

LANNOO'S
AUTOBOEK

**SLOVENIË,
KROATIË,
MONTENEGRO
EN ALBANIË**

Lannoo

Inhoud

Meer ontdekken

Meesterarchitect
Jože Plečnik

Game of Thrones
binnen handbereik

Tarakloof

Droomstranden
in Albanië

De mooiste reisroutes 14

ROUTE 1: SLOVENIË,
KROATIË 18
Van de Alpen naar
de Adriatische Zee

ROUTE 2: KROATIË 20
Over de Jadranska Magistrala
naar het zuiden

ROUTE 3: KROATIË,
MONTENEGRO, ALBANIË 22
In het land van de Skipetaren

ROUTE 4: ALBANIË 24
Van de enorme toppen
naar de hoofdstad

ROUTE 5: ALBANIË 26
In het midden van Albanië
tussen lagunes en kloosters

ROUTE 6: ALBANIË 28
Diep in het zuiden:
droomstranden en antieke ruïnes

De mooiste reisbestemmingen 30

SLOVENIË
**Een dwerg tussen de Alpen
en de Adriatische Zee 32**
Onderweg in Ljubljana 34
Nationaal Park Triglav 46
Karst en kust 58
Tussen Drava en Krka 64

*Boven: Nationaal Park Plitvicemeren,
Kroatië;*

*Rechtsboven: kust bij Budva,
Montenegro;*

*Blz. 2/3: eenzaam Robinsonstrand
bij Porto Palermo, Albanië*

154

Extra plattegronden

Ljubljana, Maribor, Pula, Rijeka, Dubrovnik, Zagreb, Mostar, Tirana

Aanbevolen routes

Vanaf blz. 14

KROATIË	
In het rijk van de 1000 eilanden	72
Istrië	74
Baai van Kvarner	86
Dalmatië	104
Centraal-Kroatië	138
BOSNIË EN HERZEGOVINA	
In het spoor van de Ottomanen	148
MONTENEGRO	
In het land van de zwarte berg	162

KOSOVO EN NOORD-MACEDONIË	
Orthodoxe kerkschatten	180
ALBANIË	
De onbekende schoonheid van Oost-Europa	190
Noordwest-Albanië	192
Centraal-Albanië	206
Zuidwest-Albanië	226
Zuidoost-Albanië	244
Zuid-Albanië en de Albanese Riviera	256

Reisatlas	282
Register	316
Fotoverantwoording en colofon	318

‘Toen onze planeet ontstond, moet de mooiste ontmoeting tussen zee en land aan de Montenegrijnse kust hebben plaatsgevonden.’

Lord Byron

Bled met het Meer van Bled en de Mariakerk in het midden doet denken aan de Alpen.

Van de Alpen naar de Adriatische Zee

Iets meer dan 500 kilometer aan routes liggen er tussen de bijna 3000 meter hoge toppen van de Julische Alpen in Slovenië en de 'mooiste zonsondergang ter wereld' waar Alfred Hitchcock mee dweept na zijn bezoek aan Zadar aan de Kroatische Adriatische Zee. Daartussen lonken grotten, nostalgische badplaatsen, een sprookjesrijk van mos, varens en water en natuurlijk het turquoise, kristalheldere water van de Adriatische Zee.

Een posterplaatje in het Sloveense Bled: een kasteel hoog boven het Meer van Bled, een eilandje met een kerk en de bergen van de Julische Alpen maken je meteen al enthousiast. Er zijn mooie wandelingen mogelijk, maar je kunt ook een roeiboot huren, op het eiland aanleggen en de wens klok luiden. De speelse architectuur van de briljante Jože Plečnik, een levendige oude binnenstad vol bars en studenten en het betoverende riviertje de Ljubljanica zijn kenmerkend voor de Sloveense hoofdstad Ljubljana. De delicatessen van de Sloveense keuken worden hier door diverse restaurants (met Michelinster)

geserveerd. In Postojna kun je met de grottrein door het sprookjesachtige rijk van de Grotten van Postojna, die al heel lang een trekpleister zijn, en dan is er nog het grotkasteel Predjama, een burcht met alle romantiek van de roofridders. Wilde natuur vind je ook in de grotten van Škocjan: ruisend stroomt de rivier de Pivka door de duisternis van het grottenstelsel. Verder gaat het dan in de richting van de kust, maar ben je nu in Oostenrijk? Het Kroatische Opatija, in de tijd van de dubbelmonarchie de badplaats Abbazia, zou zomaar de filmset voor een Sissi-film kunnen zijn met de speelse villa's en hotels in

Habsburgs geel en de Franz Joseph-promenade, die naar het 12 kilometer verderop gelegen Lovran leidt. De naburige stad Rijeka daarentegen lijkt jong en druk met de haven, de oude binnenstad en de kroegenwijk Trsat. Een dag aan zee, hier of in Opatija, en dan weer landinwaarts naar de Plitvicemeren: vertrek vooral vroeg zodat je de unieke schoonheid van meren en watervallen voor jezelf hebt. Plankieren, bruggen en wandelpaden ontsluiten een sprookjesachtig landschap. Via het ruige Velebit-massief gaat de route uiteindelijk terug naar de kust en de havenstad Zadar met het befaamde zee-orgel.

Plitvicemeren Het nationaal park met de watervallen is een van de hoogtepunten van elke reis naar Kroatië.

Rijeka Het prachtige nationaal theater dateert nog uit de Habsburgse tijd.

Opatija Het legendarische Hotel Kvarner (1884) in Opatija is een van de oudste hotels aan de oostelijke Adriatische Zee.

Routebeschrijving:

Lengte: 537 km

Benodigde tijd: ca. 4 weken

1 Bled → 2 Ljubljana (75 km)

→ 3 Postojna (52 km) →

4 Škocjan (30 km) → 5 Opatija

(60 km) → 6 Rijeka (13 km) →

7 Plitvice (155 km) → 8 Zadar

(152 km)

Slovenië

Een dwerg tussen de Alpen en de Adriatische Zee

Met een oppervlakte van slechts 20.000 vierkante kilometer is Slovenië een van de kleinste landen van Europa. En toch zijn er diverse landschappen te vinden: van hoge bergen, Scandinavisch aandoende bossen, zacht glooiende wijngaarden en door grotten geërodeerde karst tot een lieflijke mediterrane kust met schilderachtige havenplaatsjes. De steden vormen al net zulke grote contrasten: van het mondaine, levendige Ljubljana tot de havens met Venetiaanse invloeden aan de Adriatische Zee (foto: het Meer van Bled met eiland en kerk).

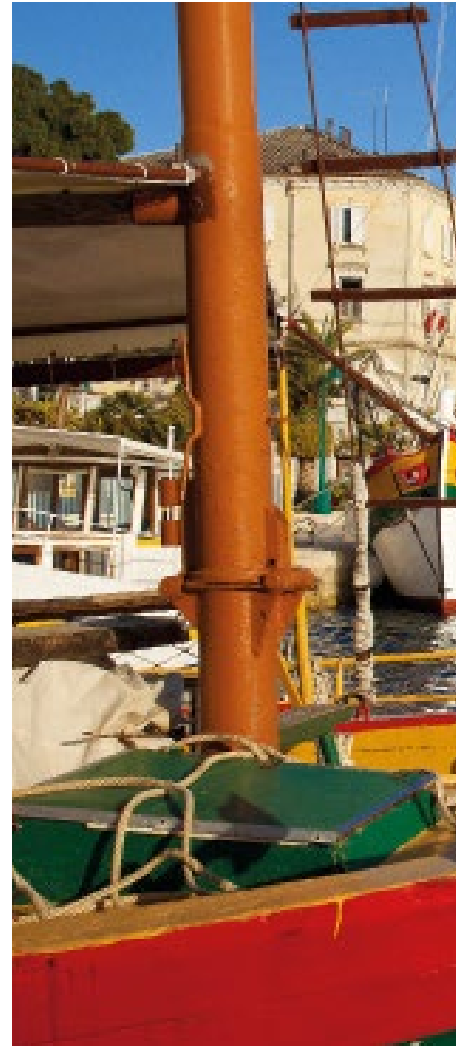
Ook zeilers gaan graag voor anker aan het prachtige strand van Lubenice.

Vanaf een 130 meter hoge heuvel kijkt Beli uit over de diepblauwe Adriatische Zee.

De stenen huizen van Lubenice zien eruit alsof ze met de rotsen zijn versmolten.

**** Eiland Cres**

Het 66 kilometer lange eiland Cres strekt zich tot ver in de Baai van Rijeka uit. Het heeft twee gezichten: het noorden is dor, het zuiden is weelderig begroeid en mediterraan met idyllische kiezelstranden. In de hoofdstad Cres-stad, een dichte wirwar van kleine huisjes, woont ruim twee derde van alle eilandbewoners. Mensen ontmoeten elkaar hier graag aan de waterkant of op het centrale plein aan zee. Langs de haven staan pastelkleurige huizen en Venetiaanse palazzi. Bezienswaardig zijn de drie bewaarde gebleven stadspoorten en het franciscanenklooster van rond 1300, dat ten zuidoosten van de oude stad te vinden is. Het is indrukwekkend door de fraaie kruisgang en de opvallende

De zeilboten van Lošinj zorgen met hun kenmerkende beschildering voor kleurrijke accenten in de haven van Mali Lošinj.

klokkentoren. In het uiterste zuiden ligt Osor. Niet alleen om de Venetiaanse architectuur maar ook dankzij de sculpturen van hedendaagse kunstenaars, die de straatjes en de pleinen sieren, heeft het plaatsje het karakter van een openluchtmuseum.

*** Lošinj (eiland)

Oorspronkelijk hoorden de eilanden Cres en Lošinj bij elkaar, maar ze zijn door de Romeinen gescheiden door een 11 meter brede doorsteek bij Osor. Voortaan konden schepen de kortere route via het nieuwe Kavadakanaal nemen en hoefden ze niet om Lošinj heen te varen. Voor plantenliefhebbers heeft het 31 kilometer lange eiland een rijke natuur, want exotische gewassen als bananen, citroenen of eucalyptus,

die de kapiteins van Lošinj uit verre landen meebrachten, gedijen hier prima. De dichte dennenbossen geuren heerlijk en zorgen voor schaduw – ze zijn in de Habsburgse tijd geplant met dank aan de Lošinjer botanicus Ambroz Haračić (1855-1916). Hij zette vaart achter de herbebossing en bereikte uiteindelijk dat Lošinj het predicaat 'luchtkuuroord' verwierf. Net als in Opatija en Lovran bouwden hier ook welgestelde tijdgenoten uit Wenen en Boedapest representatieve villa's, onder meer langs de beschutte Baai van Čikat.

*** Mali Lošinj

Een diepe baai biedt een veilige ankerplaats tegen de kleurrijke achtergrond van kleine huisjes en enkele fraaie

paleizen uit de tijd van de monarchie. De hoofdstad van het eiland heet weliswaar 'klein' (*mali*), maar is wel de grootste van de drie nederzettingen op Lošinj. Op elk moment van de dag is het levendig druk rond de haven – vissers maken hun boot klaar om de zee op te gaan, schippers van plezierjachten gaan van boord, fietsgroepen gaan op pad om het eiland te verkennen. Een mooie bronzen jongeling van 193 centimeter heeft een eigen museum in Mali Lošinj gekregen: zo'n honderd jaar v.Chr. sloeg de Griekse Apoxyomenos tijdens een storm overboord van een oud koopvaardijship en werd pas in 1999 voor het eiland uit zee geborgen. De sensationele vondst blijft tot op de dag van vandaag de trots van Lošinj.

Van een afstand lijkt het wel of het lieflijke Primošten vlak voor de kust in zee is geworpen.

*** Trogir

In de sliptstream van de geschiedenis is het middeleeuwse stadsbeeld van Trogir bewaard gebleven en presenteert zich hier nog meer gesloten dan enige andere stad in Dalmatië. De bijzondere charme dankt Trogir aan de Romeinen, want zij hebben de nederzetting van het vasteland gescheiden door een kanaal waarmee een kunstmatig eiland is gecreëerd waarop de oude stad ligt. Wie door de smalle straatjes slentert, reist terug in de tijd. De bezienswaardigheden liggen hier dicht bij elkaar, bijvoorbeeld op het Johannes Paulus II-plein met de cafeetjes. Hier omheen staan de belangrijkste gebouwen zoals de St. Laurentiuskathedraal, de St. Barbarakerk, het stadhuis, de stadsloggia, het Ćipikopaleis en de klokkentoren St. Sebastiaan. Het St. Nicolaasklooster heeft een Grieks reliëf met een afbeelding van Kairos, de god van het juiste moment. Wie hem ziet en op het juiste moment bij de kuif op het voorhoofd pakt, heeft het geluk aan zijn kant. Op de buitenloggia naast de zeepoort vindt de dagelijkse vismarkt aan de haven plaats. Deze vormde een onderdak voor reizigers in de 16de eeuw, die na sluitings-tijd met de boot bij de stadspoorten arriveerden en de nacht buiten moesten doorbrengen. Ook Unesco zag de charme van Trogir en verklaarde in

1997 de gehele oude stad tot werelderfgoed. Buiten de stadsmuren heeft Trogir ook veel te bieden: de prachtige promenade, de stadsstranden Medena en Pantan, maar ook de stranden van het voor de kust gelegen eiland Čiovo nodigen uit voor een paar ontspannen dagen aan zee.

*** St. Laurentiuskathedraal

Het gebeurt maar zelden dat een gebouw zoveel verschillende stijperiodes vertoont als de St. Laurentiuskathedraal of Sv. Lovro in het Kroatisch. De bouw begon in 1123 en eindigde pas in 1610 met de voltooiing van de klokkentoren. De diverse stijlen van de fundering en de drie verdiepingen gaan in lagen van de romantiek via de vroege en Venetiaanse gotiek tot de renaissance. Tot de oudste delen van de kerk behoort het westelijk portaal uit 1240. Het wordt gerekend tot de meesterwerken van de romaanse steenhouwerij in Kroatië. Het portaal wordt omlijst door leeuwen die Adam en Eva dragen. In de bogen zijn taferele uit het Oude en het Nieuwe Testament te zien. Bekijk binnen vooral de doopkapel uit 1464 van dichtbij, maar ook de kapel van de heilige Johannes, de patroon van de stad, is een renaissance-juweeltje. Een beeld van Trogirs eerste bisschop rust op een sarcofaag van rood marmer

boven het altaar. Het koorgestoelte heeft uiterst fraai houtsnijwerk en is een van de mooiste in zijn soort in Kroatië.

** Primošten

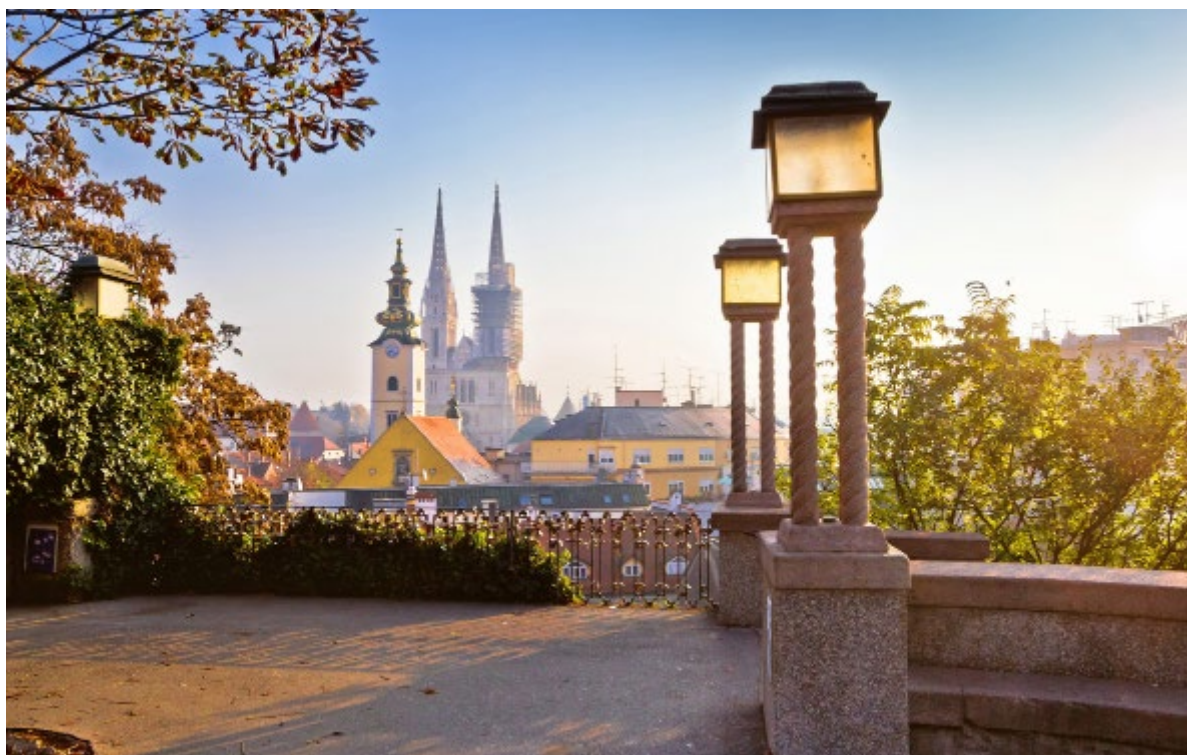
Een met kleine vissershuisjes bebouwde heuvel midden in zee, slechts met het vasteland verbonden door een smalle strook land – dat is Primošten. Vroeger maakte een ophaalbrug de toegang tot het vasteland mogelijk. Op het hoogste punt waakt de St. Gregorius-parochiekerk uit de 15de eeuw. Vanaf hier is het uitzicht over de vissershuisjes met hun rode daken aan de azuurblauwe zee bijzonder mooi. In een doolhof van straatjes wachten de bezoeker oude Dalmatische stenen huizen, liefdevol ingerichte binnenplaatsjes en verzorgde tuintjes. Rondom de oude binnenstad noden op warme zomerdagen fantastische stranden tot zonnebaden en een kristalheldere zee tot een verfrissende duik. Wereldwijd staat Primošten bekend om zijn rode wijn, de *babić*. De wijnstokken groeien op kleine percelen, soms niet groter dan een handdoek. Het geheim van de goede smaak zijn de witte stentjes die de grond rond de wijnstokken bedekken. Deze reflecteren het zonlicht en zorgen voor een juiste verwarming van de wijnstokken.

Vanaf het 15de-eeuwse fort Kamerlengo heb je een prachtig uitzicht over de oude binnenstad van Trogir.

De schitterende St. Laurentiuskathedraal is onbetwist het architectonische pronkstuk van Trogir.

Panoramisch uitzicht op Zagreb en de machtige Tweelingtorens van de kathedraal

*** Zagreb

Zagreb is met ongeveer 800.000 inwoners de grootste stad van Kroatië en daarbij de belangrijkste industriestad en het economisch en cultureel centrum van het land. Al sinds de Kroatische Onafhankelijkheidsverklaring van 1991 zetelt hier de regering en niet alleen de katholieke maar ook de orthodoxe aartsbisschop. Toen koning Ladislaus I het bisdom van Zagreb stichtte in 1094, werd de naam Zagreb voor het eerst genoemd. Prachtige paleizen, barokke kerken en kleurrijke daken bepalen het beeld naast parken en openbaar groen. Een groot deel van de stad ligt verspreid over de twee heuvels Gradec en Kaptol. Kaptol was de zetel van de geestelijkheid, in Gradec vestigden zich ambachtslieden en kooplieden, wat al snel tot conflicten leidde. In 1850 werden de eens zelfstandige stadjes samengevoegd tot de gemeente Gornji Grad. Hier liggen naast de kathedraal, het hoogste gebouw van Zagreb, onder andere het Museum voor Naïeve Kunst en de romantische begraafplaats Mirogoj. Aan de voet daarvan strekt zich de benedenstad Donji Grad uit, het moderne centrum van Zagreb met grote hotels en representatieve herenhuisen. Een snelle verbinding tussen boven- en benedenstad vormt de pittoreske oude kabelspoorbaan die in 1893 in gebruik werd genomen en zeker niet alleen graag wordt gebruikt door toeristen.

1 ** Gornji Grad

In de bovenstad (Kaptol en Gradec) laat Zagreb zich van zijn beste kant zien. Een rondwandeling leidt naar de restanten van de vestingmuur, die na de invasie van de Tartaren in de 13de eeuw werd opgetrokken als bescherming tegen nog meer aanvallen. Op het St. Marcusplein in het centrum van Gornji Grad staat de gelijknamige parochiekerk. Het van oorsprong romaanse godshuis werd in de 14de eeuw verbouwd in gotische stijl. Het veel gefotografeerde pannendak met de wapens van de stad en het voormalig koninkrijk stamt uit het jaar 1880. Het herkenningspunt van Zagreb, de kathedraal met de Tweelingtorens, staat in Kaptol, het oudste deel van de oude stad. Niet ver daarvandaan verrijst de Prislintoren, een overblijfsel van de oude vesting.

Twee enorme, kleurrijke wapenschilden sieren het dak van de St. Marcuskerk.

De Skalinska Ulica wordt door velen beschouwd als de mooiste straat van de stad.

2 * Kathedraal Maria Hemelvaart

De voormalige St. Stefanuskathedraal heet nu Kathedraal Maria Hemelvaart. Het plein voor de kerk wordt dan ook gesierd door een grote fontein met een Mariazuil en vier gouden engelen. De opvallende, 104 en 105 meter hoge Tweelingtorens steken boven de gehele bovenstad uit en zijn vanaf vele plekken zichtbaar. Ze zijn evenals grote delen

van de gevelbekleding een ontwerp van architect Hermann Bollé (1845-1926). Hij herbouwde de in 1880 bij een aardbeving zwaar beschadigde kerk in neogotische stijl. In het nieuwe ontwerp liet hij talloze kostbaarheden verbannen naar de schatkamer. In het interieur trekken gouden luchters, diverse marmeren altaren en de barokke kansel de aandacht.

Uitzicht op de diep ingesneden Tarakloof in Nationaal Park Durmitor

*** Nationaal Park Durmitor

Het ongeveer 340 vierkante kilometer grote natuurgebied van het Durmitor-massief is gevormd door gletsjers in de laatste ijstijd. De Bobotov Kuk is 2522 meter hoog en staat sinds 1980 op de Wereldnatuurerfgoedlijst van Unesco. Door dichte naaldbossen en langs heldere bergmeren ruist de Tara, een van de laatste ongetemde wildwaterrivieren op het Balkanschiereiland. Het plateau rond Žabljak wordt weliswaar gebruikt als ski- en wandelgebied, maar het grootste deel van het Durmitor-massief is gespaard gebleven voor menselijk ingrijpen. In het nationaal park leven naast herten en gemzen ook in Europa zeldzaam geworden dieren als bruine beren, wolven, wilde katten, adelaars, kor- en auerhoenders. Driekwart van de lokale bergflora is endemisch. De Oostenrijkse dennen behoren tot de laatste Europese oerbossen. Meer alpine attracties op zo'n klein oppervlak zijn zeldzaam.

*** Tarakloof

De rivier de Tara stroomt door de Dinarische Alpen van Montenegro en Bosnië en Herzegovina door een uniek landschap. In het Durmitor-massief heeft de rivier de spectaculairste kloven van Europa gecreëerd. Tot 1300 meter diep heeft het water zich in de rotsen gevreten en daarmee een indrukwekkend reliëf met deels verticale rotswanden gevormd. Wie langs de rand van de kloof wandelt, wordt keer op keer weer getroffen door het uitzicht op de groene rivier, die zich door het dal slingert en met een soms 60 meter hoge waterval naar beneden stort. Meer dan 40 watervallen, talloze grotten en een veelsoortige flora en fauna kenmerken de 82 kilometer lange kloof.

** Crno jezero

Het soms wel 49 meter diepe Zwarte Meer (Crno jezero) op 1416 meter hoogte ligt niet ver verwijderd van Žabljak, de toegangspoort naar Nati-

onaal Park Durmitor. Het gaat in feite om een dubbel meer, dat wordt verbonden dan wel gescheiden door een smalle dam. Als het waterpeil in de zomer daalt, wordt hij zichtbaar tussen het kleine (*malo*) en het grote (*veliko*) meer. De Crno jezero ligt aan de voet van de berg Meded (2287 m), die zijn naam 'Beer' dankt aan het karakteristieke silhouet. Vanaf het meer leiden eenvoudige tot veeleisende bergtochten door het Durmitor-massief, waaronder ook de Meded. Het is overigens niet zozeer de kleur van het water waarom dit het Zwarte Meer wordt genoemd, maar meer om de naaldbossen aan de oever ervan. De reflectie hiervan zorgt voor een donkere gloed in het water.

** Dobrilovinklooster

Het stille klooster op de linkeroever van de Tara aan de oostgrens van Nationaal Park Durmitor is waarschijnlijk veel ouder dan de annalen doen vermoeden. In 1592 stond een Ottomaans besluit de

Paauze aan het Crno jezero, ook wel 'het Zwarte Meer van Montenegro' genoemd

bewoners van de omliggende dorpen toe om de aan de heilige Gregorius gewijde kerk en het klooster opnieuw op te bouwen. Er moet dus een oudere kerk zijn geweest, maar over die geschiedenis is niets bekend. Dobrilovina is meerdere keren verwoest en herbouwd en heeft daarmee een grillige geschiedenis. Kunsthistorisch waardevol zijn de deels zeer verbleekte fresco's uit het begin van de 17de eeuw in de Sint-Joriskerk (Sv. Đorđe) met de zeer eigenzinnige houten klokkentoren. Eigenzinnig waren ook de bewoners van het klooster, zegt men in de dorpen. Vanaf een nabijgelegen bergweide hadden ze een houten leiding gelegd waardoor ze elke dag verse melk kregen. Omdat de kerk meestal gesloten is, doen de kloosterzusters hem op verzoek open, maar alleen als de bezoekers passend gekleed zijn.

Klein, maar dapper: het Servisch-orthodoxe klooster Dobrilovina

Komanmeer

Een van de legendarische etappes in een reis naar Albanië is de overtocht over het Komanmeer, Liqeni i Komanit, ten oosten van Shkodër. Tussen Koman en Fierzë wordt de Drin door een smal en kronkelig dal opgestuwd tot een 34 kilometer lang meer, dat wordt bevaren door personen- en autoveren. De verbinding maakt het mogelijk direct van de kust naar het Albanese hooggebergte te komen zonder de vroeger noodzakelijke lange omwegen. En landschappelijk gezien is de bootverbinding uniek, want het meer wordt omringd door steile, beboste hellingen waardoor het een Scandinavische fjord lijkt.

Als de lucht helder is, hult de ondergaande zon Shiroka in een gouden licht.

** Meer van Shkodër

Afhankelijk van de waterstand beslaat het grootste meer van de Balkan een gebied tussen de 370 tot 530 vierkante kilometer met een maximale diepte van 8 meter. Het is ontstaan uit een verdieping in het karstgesteente, een polje, die de smeltende gletsjers uit de omringende bergen zo'n 18.000 jaar geleden hebben gevuld met water. Ook vandaag de dag voeden zijrivieren uit de omgeving het meer, maar daarnaast ontspringen er ook zo'n 40 onder-

grondse karstbronnen, die de lokale bevolking 'ogen' noemen. Het overgrote deel behoort tot Montenegro en vormt een gevarieerd landschap met rotsachtige eilandjes en steile kusten. De moerassige, met riet bedekte oevers van het Albanese (derde) deel zijn dan ook lang niet zo spectaculair, maar toch zeker bezienswaardig. Sinds 1996 behoort het Meer van Shkodër tot de te beschermen wetlands en in 2022 werd het Albanese deel uitgeroepen tot natuurpark.

* Shiroka

Een van de populairste excursies langs de Albanese oever van het meer is Shiroka, dat het slachtoffer dreigde te worden van een ongebreidelde en lukrake bouwkoorts. Haastig en veelal illegaal opgetrokken gebouwen verminkten na het einde van het communisme de oever met de pittoreske visrestaurants, waarvoor Shiroka terecht beroemd is. De gemeente probeerde dit probleem aan te pakken met een architectuurwedstrijd en het resultaat

Het Meer van Shkodër – bijna net zo groot als de Bodensee, maar veel rustiger

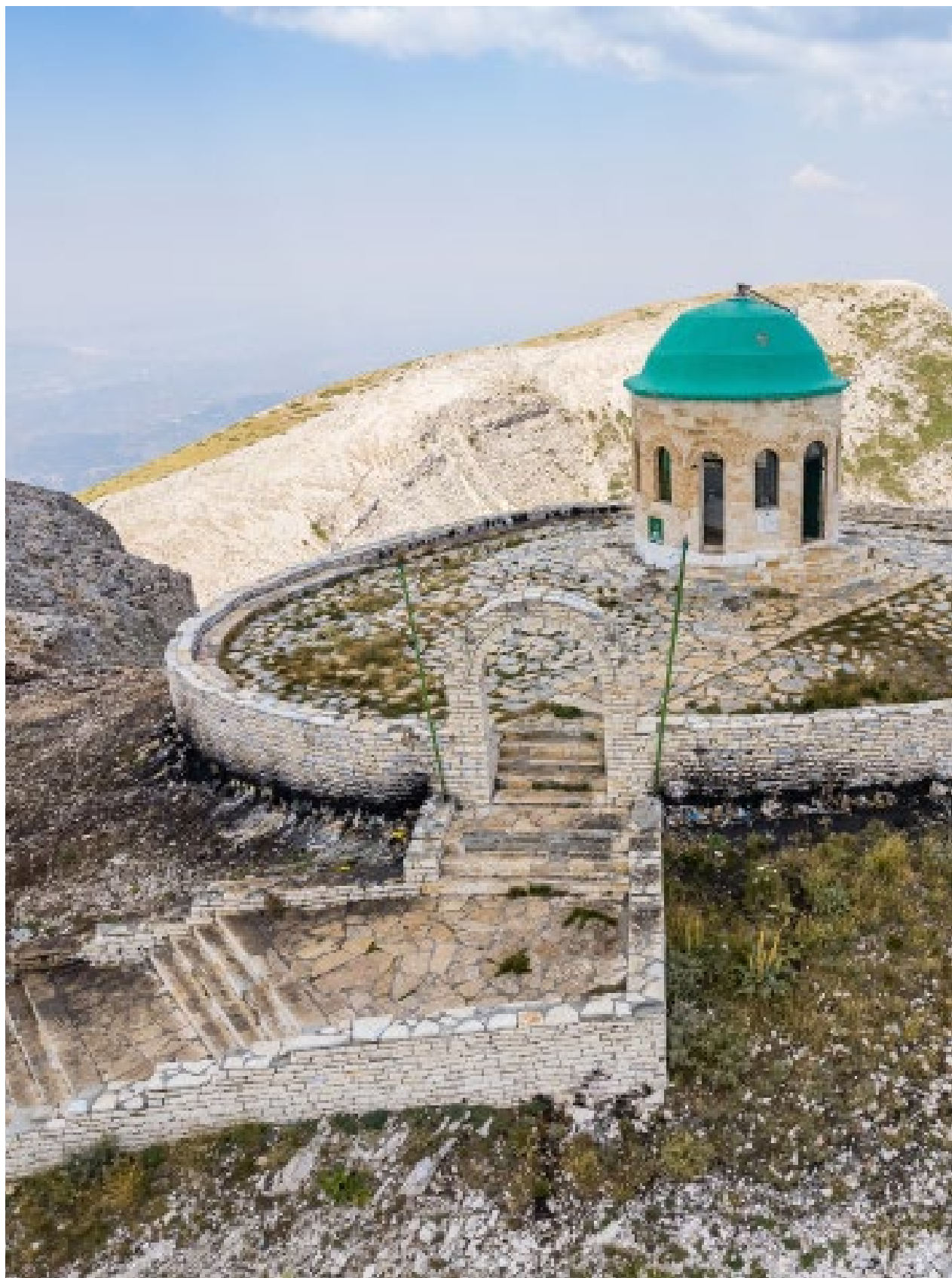
is een grotendeels als voetgangersgebied ontworpen promenade met zwart-witte stenen mozaïeken aangelegd in het patroon van tapijten van de traditionele kunstnijverheid. De Albanezen, die hun *xhiro* – de avondwandeling over de belangrijkste promenade van de plaats – zeer waardeerden, hebben deze vernieuwing maar al te graag geaccepteerd. Na de wandeling gaat men dan naar een van de vele restaurants waar verse vis uit het meer wordt geserveerd. Tavë krapë wordt

beschouwd als een specialiteit: karper met knoflook, uien en tomaten.

*** Zogaj**

Shiroka en het 7 kilometer noordwestelijker gelegen Zogaj worden gescheiden door een kronkelende weg langs de berghelling van de Tarabosh, die zelden wordt gebruikt door gemotoriseerd verkeer en daardoor ook heel geschikt is als schilderachtig wandelpad. Waar Shiroka helemaal in het teken van het toerisme staat, leeft het dorp Zogaj met zijn 40 zielen op

het ritme van de vissers die 's ochtends het meer op gaan om 's avonds hopelijk met een rijke vangst terug te keren. Hier worden al eeuwenlang de traditionele kelims geweven met kennis die overgaat van moeder op dochter. Het kleine atelier is niet gemakkelijk te vinden, maar de moeite van het zoeken waard, omdat de vrouwen hier nog altijd werken met traditionele patronen en plantaardige kleuren. In plaats van grote zandstranden nodigen hier kleine rotsachtige baaien uit tot een sprong in het water van 27°C.

Het mausoleum met het graf van Abbas ibn Ali past harmonieus in het dorre landschap van de berg de Tomorr.

**** Nationaal Park Tomorr**

Spil van het bijna 25.000 hectare grote nationaal park is het bergmassief Tomorr, dat met 2384 meter niet de hoogste, maar wel de belangrijkste top van het nationaal park is. Deze wordt door de Bektashi soefi-orde als heilig beschouwd. Het natuurreservaat ligt ten oosten van Berat tussen de rivier de Osum en de rivier de Tomorrica, is ongebruikelijk rijk aan soorten en dankzij de diverse erosievormen van het karst ook landschappelijk heel fraai. Beuken, dennen en hazelaars vormen dichte gemengde bossen, op de weiden bloeien alpenleeuwenbek, gele gentiaan en centauri om het hardst. In de herfst bespikkelt de herfststijloos de hellingen met zijn zachtpaarse bloemen. Roofdieren als beren en wolven zwerven het grootste deel van het jaar door het nationaal park, dat weinig wordt bezocht omdat de wandelpaden er nauwelijks of slecht aangegeven zijn. Dat verandert half augustus als eerst de christelijke en dan de grote islamitische bedevaart naar de berg Tomorr begint.

**** Mausoleum van Abbas Ali**

De Illyriërs beschouwden de berg Tomorr (Mali i Tomorrit) al als mythische berg. Ze geloofden dat deze de belichaming was van Baba Tomorr die, begeleid door vier vrouwelijke adelaars, tegen de boze geesten streed. Volgens de Bektashi soefigemeenschap zijn de stoffelijke resten van Abbas ibn Ali op de top bijgezet. De zoon van de eerste sjiiitische imam Ali (de schoonzoon van profeet Mohammed) zou in 680 zijn gesneuveld in de Slag om Kerbala (Irak), waarna zijn as werd overgebracht naar Albanië en begraven in het mausoleum. Het huidige gebouw werd pas in 2006 gezet; reizigers verhaalden al in de 17de eeuw over een heiligdom op de berg. Onder de top biedt tekke Baba Abbas Ali pelgrims onderdak op hun moeizame weg naar de top. De meesten komen echter gemotoriseerd, want er voert een weg vol haarspeldbochten naar de tekke.

Fotoverantwoording/Colofon

Martin Siepmann, P. 178 M/Martin Siepmann, P. 179 Andrew Mayovskyy/Shutterstock.com, P. 180 A.S. Clark/Shutterstock.com, P. 180 G/Unaihuiziphotography, P. 180-181 G/Unaihuiziphotography, P. 182 Zdenek Matyas Photography/Shutterstock.com, P. 183 Matthew Figg/Shutterstock.com, P. 183 Przemyslaw Wasilewski/Shutterstock.com, P. 184-185 iwciaqr/Shutterstock.com, P. 186 bieszczady_wildlife/Shutterstock.com, P. 186 Fabi Fischer/Shutterstock.com, P. 186-187 Unai Huizi Photography/Shutterstock.com, P. 188 M/Bruno Kickner, P. 189 Monik-a/Shutterstock.com, P. 189 M/Bruno Kickner, P. 190 marketai982/Shutterstock.com, P. 191 G/Admir Idrizi, P. 191 M/Marketa Novakova, P. 192-193 AS Foodstudio/Shutterstock.com, P. 194 M/Martin Siepmann, P. 194 M/Walter Bibikow, P. 195 M/Martin Siepmann, P. 195 M/Martin Siepmann, P. 196 M/Martin Siepmann, P. 197 Zdenek Matyas Photography/Shutterstock.com, P. 197 M/Pavel Dudek, P. 198-199 Alla Simacheva/Shutterstock.com, P. 200 M/Baris Karadeniz, P. 200 trabantos/Shutterstock.com, P. 201 M/Erich Teister - etfoto, P. 204 Andrea Chiozzi/Shutterstock.com, P. 204 M/Martin Siepmann, P. 205 Andrea Chiozzi/Shutterstock.com, P. 206 BearFotos/Shutterstock.com, P. 206 Andres Naga/Shutterstock.com, P. 207 saaton/Shutterstock.com, P. 208-209 trabantos/Shutterstock.com, P. 209 M/Andrew Mayovskyy, P. 210 G/Martin Siepmann, P. 211 M/Martin Siepmann, P. 212 G/Sergijej1, P. 213 Dennis Jacobsen/Shutterstock.com, P. 213 Zhecho Planinski/Shutterstock.com, P. 213 saxonad/Shutterstock.com, P. 213 Vladislav T. Jirousek/Shutterstock.com, P. 213 G/Sepp-Friedhuber, P. 213 Helen J Davies/Shutterstock.com, P. 214-215 M/Matthias Graben, P.

215 G/Ozbalci, P. 216-217 M/DanitaDelimont.com, P. 217 M/DanitaDelimont.com, P. 218 Look/Thomas Stankiewicz, P. 219 marketai982/Shutterstock.com, P. 219 Look/age fotostock, P. 220-221 G/Frans Sellies, P. 221 M/Martin Siepmann, P. 222 M/Marketa Novakova, P. 222 G/Michael Runkel, P. 223 M/Martin Siepmann, P. 224-225 marketai982/Shutterstock.com, P. 226-227 M/Rodolfo Contreras, P. 228 M/Martin Siepmann, P. 229 M/Martin Siepmann, P. 229 M/Martin Siepmann, P. 230 andre quinou/Shutterstock.com, P. 230 M/Martin Siepmann, P. 231 M/Martin Siepmann, P. 232-233 M/imageBROKER, P. 234-235 M/Martin Siepmann, P. 236 Elton.xh/Shutterstock.com, P. 237 Iris_H/Shutterstock.com, P. 237 Netdriminy/Shutterstock.com, P. 238 G/Martin Siepmann, P. 239 EvisDisha/Shutterstock.com, P. 240 marketai982/Shutterstock.com, P. 241 Alla Simacheva/Shutterstock.com, P. 241 M/Witold Skrypczak, P. 242 M/Ian Fleming, P. 242 M/Robert Hackman, P. 242 Emanuel B/Shutterstock.com, P. 242-243 M/Jo Turner, P. 244-245 M/Dmitriy Gura, P. 245 Netdriminy/Shutterstock.com, P. 245 M/Martin Siepmann, P. 245 Frank Bach/Shutterstock.com, P. 246 Tatjana Michaljova/Shutterstock.com, P. 246 M/Olga Kolos, P. 247 Arton/Shutterstock.com, P. 247 eyetravelphotos/Shutterstock.com, P. 247 M/Unai Huizi, P. 248 M/robertharding, P. 249 M/Jackie Ellis, P. 249 M/Martin Siepmann, P. 249 artem evdokimov/Shutterstock.com, P. 250 M/Peter Eastland, P. 250 Look/robertharding, P. 251 M/Witold Skrypczak, P. 251 M/Rupert Oberhäuser, P. 252-253 Leonid Andronov/Shutterstock.com, P. 253 M/Peter Eastland, P. 253 Leonid Andronov/Shutterstock.com, P. 253 Aleksandar Todorovic/Shutterstock.com, P. 254 Christi-

an Wittmann/Shutterstock.com, P. 254 trabantos/Shutterstock.com, P. 255 GC photographer/Shutterstock.com, P. 255 trabantos/Shutterstock.com, P. 256-257 M/Benny Marty, P. 258 Pinewood Photography/Shutterstock.com, P. 258 leszczem/Shutterstock.com, P. 259 Look/robertharding, P. 260-261 M/Martin Siepmann, P. 261 M/Aliaksandr Mazurkevich, P. 261 M/Martin Siepmann, P. 262 M/Marketa Novakova, P. 263 M/Goran Šafarek, P. 264-265 G/Thomas Roche, P. 266-267 Look/Alois Radler-Wöss, P. 269 Look/Alois Radler-Wöss, P. 270 M/ClickAlps, P. 271 Mike Mareen/Shutterstock.com, P. 271 Look/Heinz Wohner, P. 271 M/Dalibor Brlek, P. 272 Simun Ascic/Shutterstock.com, P. 273 G/Alan Copson, P. 273 M/Toni Spagone, P. 273 Rudy Balasko/Shutterstock.com, P. 273 Look/Photononstop, P. 274 lialina/Shutterstock.com, P. 275 G/Tim E White, P. 275 Andrew Mayovskyy/Shutterstock.com, P. 275 Oleksandr Savchuk/Shutterstock.com, P. 276 Neil Bussey/Shutterstock.com, P. 277 M/Bruno Kickner, P. 277 Unai Huizi Photography/Shutterstock.com, P. 277 trabantos/Shutterstock.com, P. 278 G/Ayhan Süleyman, P. 279 Frank Bach/Shutterstock.com, P. 279 M/Martin Siepmann, P. 279 Elton.xh/Shutterstock.com, P. 280 Andrew Angelov/Shutterstock.com, P. 281 Look/robertharding, P. 281 M/Matthias Graben, P. 281 Alla Simacheva/Shutterstock.com, P. 282-283 Andrew Mayovskyy/Shutterstock.com,

© 2024 Kunth Verlag, München –
MAIRDUMONT GmbH & Co. KG, Ostfildern

Uitgever: Grit Müller
Redactie: Stefanie Schuhmacher
Ontwerp en opmaak: Verena Ribbentrop
Tekst: Daniela Schetar

Vertaling: Textcase, Deventer
Opmaak: voor Textcase, Rogier Stoel,
rogierstoel.nl
Oorspronkelijke titel: Unterwegs von
Slowenien bis Albanien
© 2024 Uitgeverij Lannoo nv, Tiel
D/2024/45/444 – NUR 517
ISBN 978 94 014 3269 6

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen. Als u opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met onze redactie: redactie.toerisme@lannoo.com.

Deze uitgave werd met de meeste zorg samengesteld. De juistheid van de gegevens is mede afhankelijk van informatie die ons werd verstrekt door derden. Indien die informatie onjuistheden bevat, kan Lannoo daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.